

Verksamhetsberättelse 2018 Stiftelsen Gräsöfonden

Stiftelsens styrelse

Ordinarie

Jacob Spangenberg	ledamot (ordförande) Östhammars kommun, C
Anders Hedström	ledamot (vice ordförande) Upplandsstiftelsen, MP
Magnus Högström	ledamot (andre vice ordförande) Börstil-Gräsö LRF
Lennart Owenius	ledamot Östhammars kommun, M
Anders A Aronsson	ledamot Upplandsstiftelsen, L
Niklas Wahlund	ledamot Gräsö Hembygdsförening
Mikael Pettersson	ledamot Gräsö skärgårdsråd

Ersättare

Margareta Widén Berggren	Östhammars kommun, S
Lennart Brolin	Östhammars kommun, M
Håkan Collin	Upplandsstiftelsen, S
Hans Gustavsson	Upplandsstiftelsen, C
Roger Jansson	Gräsö skärgårdsråd
Göran Törnqvist	Gräsö Hembygdsförening
Alexander Lindgren	Gräsö Turism

Styrelsen har haft två protokollförda styrelsemöten under verksamhetsåret 2018, årsmöte och ett möte under hösten.

Stiftelsens arbetsgrupp

Gräsöfondens arbetsgrupp har under 2018 bestått av Camilla Andersson från Östhammars kommun, Maria Hoflin från Upplandsstiftelsen, Kristina Mattsson från Gräsö, och Kerstin Söderberg från Söderby/Rävsten. Gruppen har haft fyra protokollförda möten under verksamhetsåret.

Verksamhet under 2018

Fondens löpande verksamhet

Fondens posthantering och handkassa har upprätthållits av Kristina Mattsson. Camilla Andersson har haft hand om mail, telefon och PR. Fondens sekreterare har varit Camilla Andersson och Maria Hoflin. Maria Hoflin har ansvarat för hemsidan. Från och med 2017 har fondens ekonomihantering skötts av Kristina Mattsson i egenskap av Gräsöfondens ekonomifunktion i enlighet med avtal, som förlängdes under 2018. Hela arbetsgruppen arbetar löpande med administration, underlag inför styrelsemöten och beredning av ärenden.

Skötselinsatser

Fondens slätteraggregat har under året varit placerat på Gräsö gård, där Magnus Högström har haft uppdraget att sköta utlåning och underhåll. Slätterbalken har utlånats för landskapsvård på Gräsö vid tio tillfällen under året. Detta har bidragit till att ängsmark på ön sköts med slätter. Tidigare års utlåningsuppgifter är 18 tillfällen år 2014, 16 tillfällen år 2015, 14 tillfällen år 2016 och ett tiotal tillfällen år 2017.

Stöd till landskapsvårdande insatser

År 2012 inrättade Gräsöfondens styrelse en möjlighet att söka ett mindre ekonomiskt stöd från Gräsöfonden med syfte att uppmuntra markägare/brukare på Gräsö att fortsätta eller påbörja landskapsvårdande insatser. Stödet har kunnat sökas med motivering och kostnadsberäkning för insatsen. Ansökningarna ska enligt beslut beredas av arbetsgruppen som sedan föreslår tilldelning till styrelsen för beslut.

År 2017 och 2018 beslutade styrelsen att vila denna stödmöjlighet med hänvisning till fondens svaga ekonomi.

Utdelning av 2018 års kulturmarkspris

Sedan år 2012 har Gräsöfonden årligen delat ut ett Kulturmarkspris. Det finns möjlighet för alla att nominera någon eller några som har gjort en bra insats för att vårda Gräsös kulturlandskap. Nomineringarna bereds enligt styrelsens beslut av arbetsgruppen och beslutas av ordföranden. Kulturmarkspris om 5 000 kr tilldelades Conny Jansson med familj, på Stora Risten. Priset delades ut i samband med julmarknaden på Gräsö gård den 5 november.

Motivering:

"Conny driver sitt småskaliga jordbruk och fiske på ett fantastiskt sätt. Han håller alla ängar, sina egna och andras, öppna genom att slå dessa och kan på så sätt hålla både nöt och får på sin gård. Han hamlar sina träd, antalet måste uppgå till flera hundra.

Conny stretar på för det är ett livssätt och ett arv från föräldrar och forna släktingar. Det är en fröjd att gå runt på hans marker och se vilken ordning och reda det är på markerna. Conny med familj är värd att uppmärksammas för ett idogt arbete."

Dan Söderbergs minnesfond

Efter en mycket generös donation till stiftelsen Gräsöfonden beslutade styrelsen under 2015 att inrätta en fond till Dan Söderbergs minne. Genom minnesfonden vill Gräsöfonden möjliggöra insatser som främjar bibehållandet av traditionella byggnader, landskapselement och kulturmarker i Gräsö socken. Utdelningen sker en gång per år under perioden 2016-2025. Ansökningarna bereds av arbetsgruppen som sedan föreslår tilldelning till styrelsen för beslut.

År 2018 beslutade Gräsöfondens styrelse att bevilja stöd motsvarande 15 000 kr för bidrag till genomförande av kurs och läggande av vasstak på ängslada i Söderboda. Genomförande av kursen är beroende av ytterligare bidrag. Arbetsgruppen fick i uppdrag att undersöka möjligheterna att ordna en vasstakskurs hos pristagaren, samt att undersöka övriga möjligheter till bidrag för att täcka resterande kostnader. Kurs och vasstakläggning ska genomföras under 2019.

Under sommaren 2018 genomfördes också den röjsågskurs som var resultatet av utdelningen från Dan Söderbergs minnesfond 2017. Då tilldelades 6 personer var sin Röjsågskurscheck á

2 000 kr. Checken användes som del av kostnad för röjsågsutbildning inklusive examination. Kursen Röjsågskörkort Nivå RA RB genomfördes under en junivecka 2018 på Gräsö. Efter ett sent avhopp blev det 5 deltagare på kursen, som alla blev godkända och nu kan använda sina kunskaper i arbetet för ett öppet landskap på Gräsö.

Besöksmål på Gräsön samt informationsbyggnad

Under 2010-2014 arbetade Gräsöfonden tillsammans med Upplandsstiftelsen och Östhammars kommun i ett Lokalt naturvårdsprojekt (LONA), medfinansierat med statliga medel, med att utveckla ett antal besöksmål på Gräsö. Syftet var att tillgängliggöra ett tiotal platser som visar på Gräsöns natur- och kulturlandskap.

Inom projektet skrevs avtal med markägare, platserna tillgängliggjordes genom skyltning, rastbord och röjning. Enligt ett upprättat samverkansavtal ska de tre parterna årligen avsätta medel för löpande och kommande skötsel och nyinvesteringar vid dessa besöksmål, vilket har gjorts av Gräsöfonden för 2018. Ansvaret för skötsel och tillsyn ligger inom avtalet på Upplandsstiftelsen. För några av besöksmålen finns andra avtal mellan Upplandsstiftelsen och Östhammars kommun som specificerar uppdelningen av skötsel.

Inom projektet projekterades också för en informationsbyggnad, ett litet lokalt naturum, med syfte att vara en samlings- och informationsplats för Gräsön. Grundarbetet genomfördes i projektet och byggnationen, toalett och markarbete finansierades vid projektstöd. Under 2015-2016 arbetade de tre parterna vidare inom ett Lokalt naturvårdsprojekt (LONA), med att skapa en utställning och anlägga utemiljön vid platsen. Skötsel och underhåll av byggnad, utemiljö och parkering regleras enligt avtal mellan Upplandsstiftelsen och Östhammars kommun.

Den 23 augusti 2018 besökte landshövding Göran Enander Gräsö i sällskap av Östhammars kommuns kommunalråd och miljöskunnig. Dagen inleddes med en visning av informationsbyggnaden och syftet med utställningen Upptäck Gräsön. Under dagen hanns också med en cykeltur till Äpskärs, båtresa till Rävsten med vandring på ön och samtal kring Gräsö nu och i framtiden.

Informations- och insamlingsinsatser

Varje år deltar Gräsöfonden i ett antal informationsinsatser. Under 2018 har stiftelsen deltagit i följande:

- Den 29 juni deltog Gräsöfonden på *Gräsödagen* där stiftelsens böcker, vykort, kepsar, mössor, pikétröjor och skjortor fanns till försäljning, kartfoldern Upptäck Gräsön och information om möjlighet att stötta stiftelsens verksamhet genom bidrag.
- Den 3 november deltog Gräsöfonden på *julmarknaden vid Gräsö gård* där stiftelsens böcker, vykort, kepsar, mössor, pikétröjor och skjortor fanns till försäljning. Information från fonden fanns på plats, liksom kartfoldern Upptäck Gräsön och den engelska versionen Discover Gräsön. I samband med julmarknaden uppmärksammandes årets Kulturmarkspristagare och fonden informerade om beslutet om tilldelning av bidrag till vasstakskurs via Dan Söderbergs minnesfond.
- *Löpande försäljning* av Gräsöfondens böcker, vykort och kläder också skett på Gräsö gårds vandrarhem och Rävstens stugby. Under 2017 utökades sortimentet med nya mössor med fondens logotyp samt texten "Älskar du också Gräsön?" som blivit populär och i stort sett sålt slut. Böcker och mössor har kunnat beställas via hemsidan.

- Information om Gräsöfonden har funnits med i *Gräsöguiden* och i separata annonser i *Annonsnytt* under 2018. Permanent information om Gräsöfonden finns även i *informationsbyggnaden* vid Gräsö gård. En större informationskylt om Gräsöfonden har tagits fram för placering vid ICA Sjöboden.
- En engelsk översättning av kartfoldern *Upptäck Gräsön* har gjorts och tryckts upp under året. Den engelska versionen heter *Discover Gräsön*.
- Gräsöfonden har haft hand om vecka 27 på Instagramkontot *osteromgrasofarja*, med ca 700 följare. Där har vi under veckan berättat om Gräsöfondens utpekade besöksmål, om vår slätterbalk som går att låna, hur man kan ge bidrag till stiftelsens verksamhet, om Kulturmarkspriset och Dan Söderbergs minnesfond om informationsbyggnaden m.m

Ansökan om permutation

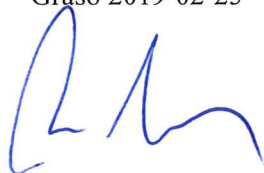
Under 2018 beslutade Gräsöfondens styrelse att ansöka om permutation. Stiftelsens verksamhet begränsas av att kapitalet idag inte får användas. Den del av avkastningen som får användas räcker inte heller till att bedriva ändamålsenlig verksamhet och med de restriktioner som finns i stadgarna kan stiftelsen Gräsöfonden inte leva upp till sitt ändamål. Arbetsgruppen fick under året i uppdrag att tillsammans med juridisk rådgivning arbeta fram underlag för en ansökan om permutation.

Under hösten skickade Gräsöfondens styrelse, efter förfrågan och godkännande från de båda stiftarna, in en ansökan till Kammarkollegiet om att i första hand få ändra §2 för att frigöra bundet kapital som kan bidra till verksamhet i enlighet med stiftelsens ändamål. I andra hand ansökte styrelsen om tillstånd att upplösa stiftelsen enligt en modell där stiftelsens kapital förbrukas under en tioårsperiod i enlighet med ändamålet.

Fondintäkter

Fondens intäkter under verksamhetsåret redovisas i bifogad ekonomisk redovisning. Ränteläget medför minskade intäkter från Gräsöfondens placeringar.

Gräsö 2019-02-25

Jacob Spangenberg

Anders Hedström

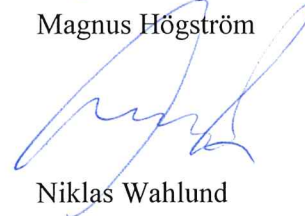
Magnus Högström

Lennart Owenius

Anders A Aronsson

Niklas Wahlund

Mikael Pettersson